



Halk Sağlığı
Genel M¼d¼rl¼ę¼

ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE KAZA SONUCU YARALANMALAR

Çocuk Güvenliğinin
Sağlanması Programı





Kaza nedir?

- Önceden planlanmamış,
- Beklenmeyen,
- Ani olarak ortaya çıkan,
- Yaralanma, hasar, insan/mal kaybı ile sonuçlanabilen ve **önlenebilen** bir olay olarak tanımlanmaktadır.

Yaralanma nedir?

İnsan v¼cudunun

- “Kasıtlı” veya “kasıtsız” olarak
- Termal, mekanik, elektriksel veya kimyasal enerji **ile etkilenmesi** veya
- Oksijen ve ısı gibi yaşamsal unsurlardan uzaklaşması nedeniyle ortaya çıkan durumdur.

Kaza ve yaralanmalar neden önemlidir?

D¼nya genelinde;

- ✓ Çocuk **acil başvurularında** her zaman **ilk ¼ç neden içinde** evde yaralanmalar bulunmaktadır.
- ✓ Her yıl evde olan yaralanmalara bağlı hayatını kaybeden çocuk sayısı, lösemi ve menenjit gibi hastalıklara bağlı yaşamını yitiren çocuk sayısından fazladır.
- ✓ Çocukluk çağı yaralanmalarının **%70-75'i ev ve evin yakın çevresinde** ortaya çıkar ve
- ✓ Yaralanmaların **%58'i** çocuk bir **erişkinin yanındayken** gerçekteşir.



Dünya genelinde;

- ✓ Evde olan yaralanmalar sonucu **ölen çocukların %70'i 4 yaş ve altındadır.**
- ✓ 1-4 yaş arası **çocukların %44'ünün ölüm nedeni yaralanmalardır.**
- ✓ **Her yıl 830.000 ve her gün 2.400** çocuk yaralanma nedeniyle ölmektedir.
- ✓ **Ölümlerin %80'i gelişmekte olan ülkelerdedir.**



En sık görülen yaralanmalar

- **Düşme**
- **Zehirlenme**
- **Yanık**
- **Suda boğulma/Boğulma**
- **Kesiler**
- **Trafik kazası**
- **Hayvan ısırması**
- **Kasıtlı yaralanmalar ve şiddet sonucu**

Yaş gruplarına göre yaralanmalar

Çocuklarda

- Evde boğulma, d¼şme, yanık, zehirlenme, kesi...

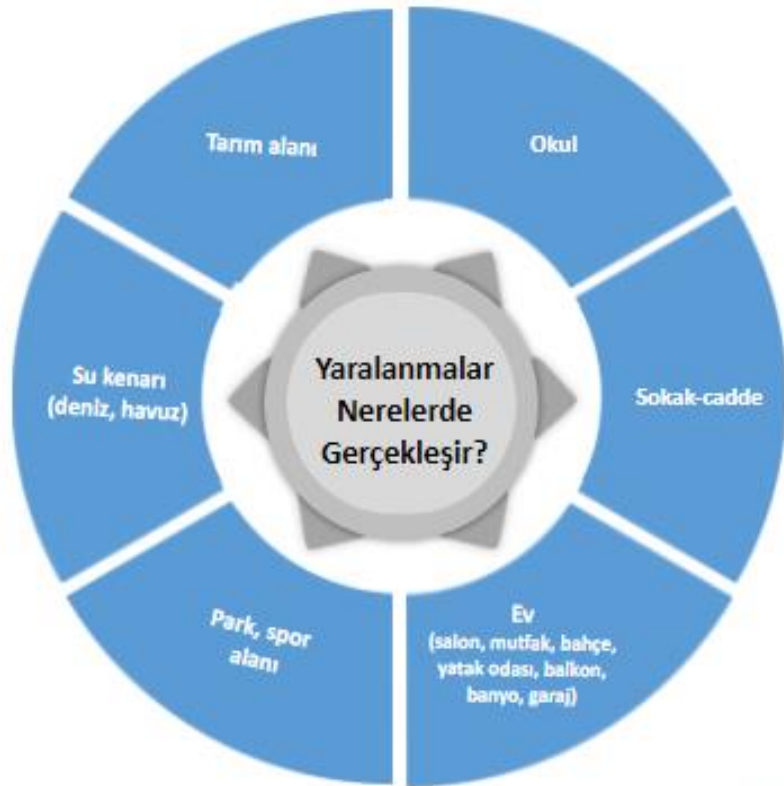
Oyun çağında

- Oyun sırasında d¼şme, zehirlenme, yanık, kesi, trafik kazası...

Ergenlikte

- Okulda, sokakta, spor yerlerinde, trafik kazaları, spor yaralanmaları, risk alma davranışları...

Nerede Gerçekleşir?



Yaralanmaya yol açan çevresel fakt¼rler nelerdir?

- evre koşulları,
- Yasalar,
- Uygulamalar,
- Toplum kuralları,
- Tehlikeli davranışlara özendirici reklamlar, programlar
-



Yaralanmalar neden çocuklarda sık görülür?

- Meraklıdırlar,
- Öğrenmek isterler,
- Dokunmak isterler,
- Tatmak isterler,
- Denemek isterler,
- Tehlikeyi bilmez-anlamazlar,
- Kendine zarar vereceğini düşünemezler,
- Taklit ederler.



- Çocukların kaza ve yaralanmalardan korunmalarından öncelikle bakım veren erişkinler sorumludur.
- Basit önlemlerle çocuklarımızın yaralanmalarını , sakat kalmalarını ve ölmelerini önlememiz mümkündür.

D¼řmeler

- Emekleme d¼neminden itibaren en sık karşılaşılan yaralanmadır.
- Acil servislere yapılan başvurular arasında evde gerçekleşen yaralanmalar ve d¼řmeler sık g¼r¼lmektedir.
- ¼nemli bilgi:
Bir ocuğun pencere aralığından, kapı boşluğundan d¼řmesi için **10-15 cm' lik bir açıklık** yeterlidir.



Y¼ksekten D¼şme

- Binaların çatı olmayan d¼z damları,
- Korkuluksuz pencereler,
- Korkuluksuz merdivenler,
- Korkuluksuz balkonlar,
- Asans¼r boşluğu,
- Y¼ksek duvarlar,
- Ağaçlar,
- Mama sandalyesi, y¼r¼teç gibi araçlar d¼şmeye sebep olabilir.



D¼řmelerden korunma-1

- Ev içinde ve dışında merdivenlerin kenarlarında mutlaka korkuluk bulunmalı,
- Merdivenlerin giriş ve çıkışlarına g¼venlik kapıları olmalı,
- Bebeğin yatağının kenarları korumalı olmalı,
- Parmaklıklar arasındaki mesafe başın giremeyeceği kadar dar olmalıdır (en çok 6 cm).

22.01.2019 16:01 | Son G¼ncelleme:22.01.2019-17:15

AA

Son dakika: İki yaşındaki A..... 'ın kahreden ¼l¼m¼

Uşak'ta, kafası beşik korkulukları arasına sıkışan iki yaşındaki ocuk hayatını kaybetti.

D¼řmelerden korunma-2

- Y¼r¼teę kullanılmamalı,
- Halılar ve yolluklar sabitlenerek kayması önlenmeli,
- Mobilyalar, karyola, sandalye ve yataklar pencereden uzak yerleştirilmeli,
- Pencerelele g¼venlik kilidi takılmalı,
- Çocuğun bezi değiştirilirken kısa bir s¼relięine bile olsa yalnız bırakılmamalı,
- Ranza kullanmaktan kaçınılmalıdır.

Antalya'da 4. kattaki evlerinin penceresinden d¼řerek yaşamını yitiren M.B. Toprağa verildi.

14.03.2018 - 13:52 | Son G¼ncelleme: 11.12.2018 - 14:21

DHA

D¼şme olursa ne yapılmalı?

Y¼ksekten d¼şme sonrasında;

- bilinç kaybı,
- kusma,
- dalgınlık,
- y¼r¼me ve görmede problem,
- ağız veya kulaktan kan gelmesi

gibi belirtilerden en az birinin görünmesi durumunda mutlaka doktor tarafından değerlendirme gereklidir.

Zehirlenmeler

- 2-5 yaş grubunda sık g¼r¼l¼r.
- Zehirlenmelerin ortaya çıkışında en ¼nemli etkenler:
 - ✓ Merak
 - ✓ B¼y¼kleri taklit etme
 - ✓ G¼vensiz evre
- Zehirlenme t¼rleri:
 - ✓ Tehlikeli kimyasallarla zehirlenme
 - ✓ İlaç zehirlenmeleri
 - ✓ Soba- şofben zehirlenmesi



Zehirlenmeler Olgusu-1

- 4,5 yaşında erkek
- Boya yapılırken evin içinden dolaşan çocuk tiner dolu bir gazoz şişesini gör¼yor.
- Gazoz şişesini başına diker dikmez şiddetli bir şekilde ağlamaya başlıyor.
- Parmak sokularak kusturuluyor.
- Birden nefes alması da bozulan hasta acil olarak hastaneye getiriliyor.

Zehirlenmeler-Olgu 2

- 2 yaşıında kız
- Anne alışveriş için dışarı çıkıyor. Baba kızını ile bir süre oynadıktan sonra uyuyakalıyor.
- Anne eve döndüğünde kızını yerde yatar halde buluyor.
- Yerde boş ilaç kutusunu ve çok sayıda hapi görüyor.





Zehirlenmelerden korunma-1

- Tuz ruhu, çamaşır suyu gibi aşındırıcı maddeler çok tehlikeli!!!! Kesinlikle çocuğun hiç ulaşamayacağı yerlerde saklayın.
- Temizlik malzemelerini (tüm deterjanları) orijinal kutularında saklayın.
- Çocuk kilitli kapağı olan temizlik malzemelerini tercih edin.
- Tüm tehlikeli otomotiv ve bahçe kimyasallarını (mazot, motor yağı, böcek-fare ilacı, tarım ilacı vb) kilitli bulundurun.
- Böcek ilacı ve fare zehirlerini evinizin zeminine yerleştirmeyin (çocuğunuz aynı güzergahı kullanacaktır)

Zehirlenmelerden korunma-2

- İlaçları açıkta tutmayın, boş bile olsa ilaç kutuları ve şişelerini ortalıkta bırakmayın.
- C¼zdanınızda aspirin, vitamin dahil ilaç bulundurmayın.
- Şurup ve tablet tüm ilaçları orijinal kaplarında saklayın.
- Karanlıkta çocuğunuza ilaç içirmeyin (yanlış doz / yanlış ilaç!).
- Hiçbir zaman bir çocuğa ilacın şeker olduğunu söylemeyin.
- Misafiriniz var ve ilaç kullanıyorsa ilacının çantasında olduğundan emin olun.



Kimyasal madde içen çocuğu;

- Kesinlikle kusturmayın!
- Ağızdan bir Şey vermeyin!
- Belirgin yanık varsa, ağız ve çevresini yıkayın,
- En yakın sağlık kuruluşuna g¼t¼r¼n.



Halk Sağlığı
Genel Müdürlüğü



Soba – şofben zehirlenmesi

- Karbonmonoksit gazı;
 - ✓ doğal gaz,
 - ✓ gaz yağı,
 - ✓ benzin,
 - ✓ t¼p gazı,
 - ✓ k¼m¼r ve odungibi yakıtların yanması veya tam olarak yanmaması sonucunda oluşan dumanda yer alan zehirli bir gaz
- Tatsız, renksiz, kokusuz olması ve tahriş etme özelliğinin olmaması nedeni ile fark edilmediği için
- **“sessiz katil”** adı verilmektedir.



Tekirdağ, Amasya, Konya, Kayseri ve Gaziantep'te karbon monoksit gazından zehirlenen 12 kişi öld¼, 5 kişi hastaneye kaldırıldı.

Karbon monoksit zehirlenmesinden korunma-1

- Doğal gaz ile kullanılan cihazların her yıl bakımlarını yaptırın.
- Doğalgaz cihazlarına yeterli oksijen sağlayın.
- Soba yakılan odaları sık sık havalandırın.
- Baca ve soba borusu bağlantısının uygun bir biçimde yapıldığından emin olun.
- Soba kurarken fazla dirsek kullanmayın.
- Bacaların ve boruların temiz ve açık olduğundan emin olun.



Karbon monoksit zehirlenmesinden korunma-2

- Őofben standartlara uygun olmalıdır.
- Őofbenleri m¼mk¼nse banyoya değil, balkon ya da havadar mek¼nlara koyun.
- Banyoyu uygun bir Şekilde havalandırın.
- Gaz ve duman detekt¼rleri ucuz ve basit cihazlardır, kullanılması hayat kurtarıcı olabilir.

Karbonmonoksit zehirlenmesinde;

- Ortamı havalandırın,
- Kişiyi ortamdan uzaklaştırın,
- Hareket ettirmeyin,
- 112'yi arayın,
- Hava yolu açıklığı ve solunumu kontrol edin.



Boğulmalar

- Suda boğulma
- Yiyecek ve diğer yabancı cisimlerin solunum yolunu tıkaaması ile boğulma
- Bebeklerde yatakta yanlış yatış pozisyonunda yatma sonucu boğulma



Suda boğulma- olgular

13 aylık ikiz çocuklarından EH, anne babasının fark etmediği bir anda banyoda bulunan su dolu kovaya d¼şt¼.

Çocuğunu kovanın içinde hareketsiz bulan ve çıkartan anne 112 Acil Servis'i aradı. Sağlık ekiplerince yapılan müdahaleye rağmen küçük çocuk yaşamını yitirdi.

10 aylık bebeğini kanepede uyutan anne, çamaşır asmak için balkona çıktı, Dönd¼ę¼nde bebeğini kanepenin yanında bıraktığı çamaşır leğenin içinde hareketsiz yatarken buldu. Bebeği, bir karış suda can vermiştii.

D¼n sabah kaybolan 3,5 yaşındaki P'den üzücü haber: yan bahçenin havuzunda ölü bulundu.



Konya'nın Seydişehir ilçesinde evlerinin banyosundaki su dolu kovanın içine düşen Y.Ü.Ö. (1) boğularak yaşamını yitirdi.



Suda boğulmadan korunma-1

- Ortamda su dolu küvet ve içinde su olan kova bulunmamalıdır.
- Çünkü bebekler/küçük çocuklar çok az suda bile boğulabilirler.
- Banyo kapısı ve klozet kapağı daima kapalı tutulmalıdır.
- Çocuğun yaşı kaç olursa olsun; havuz, deniz, su, dere, nehir kenarında yalnız bırakılmamalıdır.

Suda boğulmadan korunma-2

- Havuz varsa;
 - ✓ Havuz etrafında en az 120 cm y¼kseklikte, çocuğun tırmanamayacağı bir it olmalı
 - ✓ itte kendiliğinden kapanan bir kapı ve kilitlenen bir mandal bulunmalı
 - ✓ Havuz yakınında uzun saplı bir kanca ve can simidi gibi kurtarma donanımları
ve
 - ✓ Telefon bulundurulmalıdır.

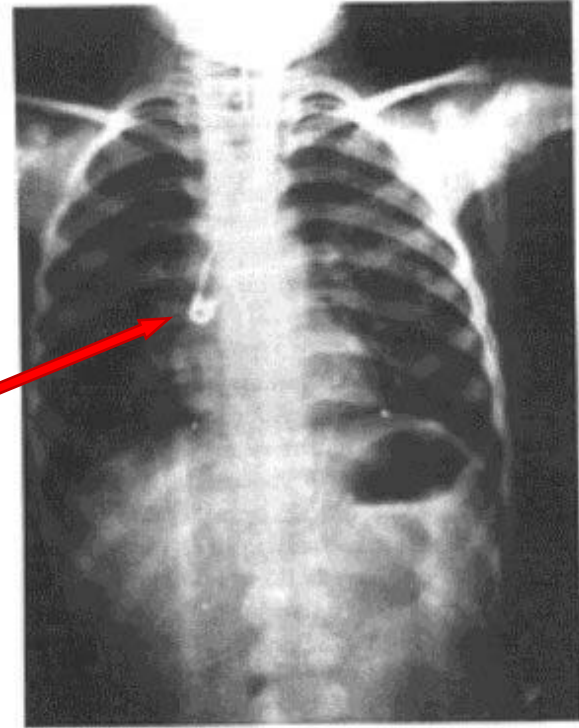
Suda boğulma olursa yapılması ve yapılmaması gerekenler

- Çocuğu, başı göę¼s kafesinden aşağı seviyede olacak Şekilde taőımaya dikkat edin,
- **112'yi arayın,**
- Asla akciğerlere kaçan suyu çıkarmak için çocuğu ters çevirmeyin,
- Sirtına vurmeyin,
- Sarsmayın,
- Sallamayın!

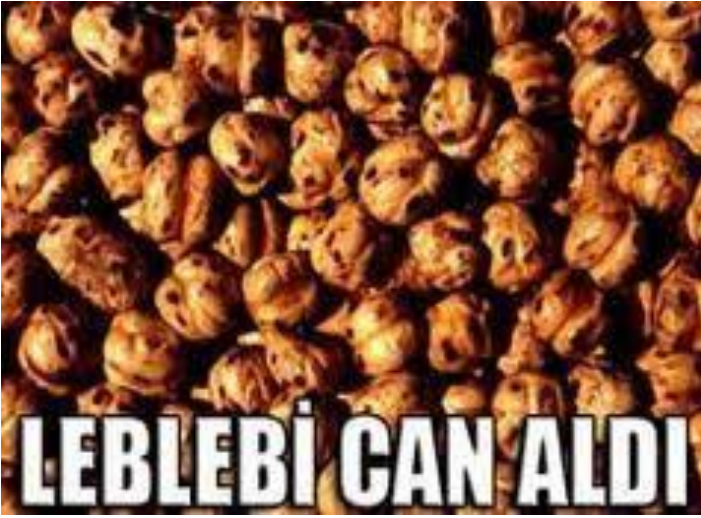


Yabancı cisim ile boğulmalar

- Bebek ve küçük çocukların dünyayı keşfetme yollarından biri de ele geçirdikleri nesnelere ağızlarına atmalarıdır.
- Uygun boyuttaki her şey tehlikelidir.
 - ✓ Gıdalar
 - ✓ Süs eşyaları
 - ✓ Oyuncaklar....
- Nefes borusuna kaçabilir!!!



Resim 1. Sağ ana bronş ve trakeasında çengel iğnenin parçaları bulunan hastanın PA akciğer grafisi



Şanlıurfa'da kaldırıldığı hastanede ölen 4 yaşındaki D.'in, otopsi sonucuna göre, boğazına kaçan boncuğun nefes borusunu tıkaması sonucu hayatını kaybettiği belirlendi.

BU ACIYA YÜREK DAYANMAZ!

Şanlıurfa'da soluk borusuna ay çekirdeği kabuğu takılan 2 yaşındaki kız çocuğu hayatını kaybetti.

Olay, Şanlıurfa'nın Halilîye ilçesine bağlı kutsal Yeşilköy Mahallesi'nde yaşandı. Edilen bilgiye göre, 2 yaşındaki M.Y.

yanında herhangi bir yakını olmadığı sırada yerde bulunduğu ay çekirdeğini yemek istedi. Bu sırada ay çekirdeğinin kabuğu çocuğun soluk borusuna takıldı. Yakınları tarafından baygın halde bulunan küçük kız, özel araçla 51 kilometre uzaklıktaki Viranşehir'e götürüldü. Acilde ilk müdahale yapı-



lan küçük kız, buradan ambulansla Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine sevk edildi. İddiaya göre, burada hasta için uygun yatak olmayınca küçük kız Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edildi. Yoğun bakıma alınan küçük kız, 4 günlük yaşam mücadelesini kaybederek hayatını kaybetti. Küçük kızın cesedi, Şanlıurfa Adli Tıp Kurumundaki otopsinin ardından yakınlarına teslim edildi.

Küçük kızın ihmal sonucu öldüğünü iddia eden yakınları, çevrede herhangi bir hastane olmadığını iddia etti.



Şanlıurfa'da soluk borusuna ay çekirdeği kabuğu takılan 2 yaşındaki minik M.Y. hayatını kaybetti.

Yere düşüp balon yutan bebek öldü! Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde evde balon yutan 20 aylık Y.B. hayatını kaybetti. Küçük çocuğun kalbinin durduğu öğrenildi.

Boğulmalardan korunma- 1

- 4 yaşından k¼ę¼k çocuklara hava yolunu tıkayabilecek gıdaları vermeyin.
- Bebekler ek besinlere başılayınca birkaç diş ile çiğnenmesi zor olan sert meyveleri vermeyin (elma, armut vs).
- Evde erez ve diğer ikram tabaklarına çocukların ulaşıamamasına dikkat edin.
- Nohut, fasulye, bezelye gibi bakliyatları ortalıkta bırakmayın.

Boğulmalardan korunma- 2

- Giysilerinin ¼zerinde m¼mk¼n olduğunca kurdele, ip, bağcık, d¼ęme, toka vb bulundurmayın.
- Tespih, kolye, toka, toplu iğne, raptiye gibi k¼¼k paręacıkları olan nesnelere ortalıkta bırakmayın.
- Plastik torba ve balonları ¼ocuklardan uzak tutun.
- Bebeğin pişikleri i¼in pudra kullanmayın, bebek/¼ocuk odasında bulundurmayın!
- Solunum yoluna ka¼an pudra bebeğin ¼l¼m¼ne neden olabilir.

Boğulmalardan korunma- 3

- Oyuncak alırken imalatçının yaş tavsiyelerine uyun; bazı oyuncaklar boğulmaya neden olacak küçük parçalar içerebilir; paketleri okumakla kalmayın, siz de mutlaka oyuncacı inceleyin.
- Bebeğinizin oyuncacıından eksilmiş parçaların varlığına dikkat edin (göz, menteş, pil vb).
- Büyük çocuğunuza, kendi oyuncaklarının kardeşi için tehlike yaratabileceğini öğretin.

Boğulmalardan korunma- 4

- Karyola içindeki yatağı, karyolaya tam yerleştirin, kenarlarda boşluk kalmamasın; aksi halde bebekler karyola kenarı ile yatak arasına sıkışabilir.
- arşaf ve yatak ört¼s¼ daima gergin olmalıdır.
- Karyolada oyuncak, yastık, doldurulmuş hayvan gibi eşyalar bulundurulmamalıdır.
- Bebeğinizin yatağı sert olmalı ve bebeğinizi sırt üst¼ yatırın* (yandan yüz¼st¼ne d¼nebilir)



Boğulmalardan korunma- 5

- Bebeğiniz emeklemeye veya dikilmeye başladığı zaman asılabilen oyuncaklar, karyola s¼sleri çıkarılmalıdır.
- Perde kordonları bebeğin ulaşamayacağı yere kaldırılmalıdır.
- Çocuklar iplerle oynamayı sever ama boyunlarına dolayıp boğulabilirler.

Çocuğunuz yabancı cisim ile boğulursa

- Kendiliğinden öks¼ren ve solunum çabası olan çocuğa müdahale edilmemelidir.

✓ Öks¼r¼k yetersizse,

✓ Sesi kesilirse,

✓ Solunum sıkıntısı artarsa,

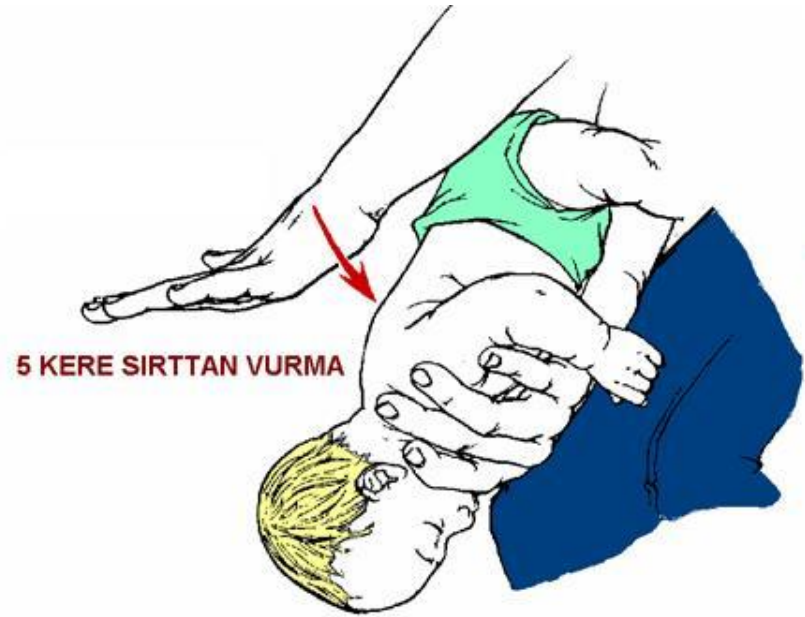
✓ Hırıltı gelişirse,

✓ Çocuk tepki vermemeye başlarsa

m¼dahale
edilmelidir.

Çocuğunuz yabancı cisim ile boğulursa-1

- Bebeğiniz 1 yaşıının altındaysa;
 - Asla parmağınızı çocuğun ağzına sokarak yuttuğunu çıkartmaya çalışmayın.
 - Bebeğinizi elinizin üstüne yatırarak karnı ve kafası aşıağı bakacak şekilde, iki kürek kemiği arasındaki mesafeye avuç içinizin sert tarafıyla 5 defa kuvvetli şekilde vurun.



Çocuğunuz yabancı cisim ile boğulursa-2



BEŞ KERE
GÖĞÜSTEN BASTIRMA

- Eğer bu 5 vuruşun sonunda bir şey çıkmıyorsa o zaman bebeğinizi ters çevirin. Ortadaki göğüs kemiğinin en ucu değil, 1/3 alt kısmını bulun. Elinizin iki parmağını buraya yerleştirin ve az önce yapılan hareketi aynı şekliyle bu bölgede de uygulayın .
- Yine 5 kez yapacağınız bu hareketler sonucunda da yabancı cisim çıkmadıysa tekrar sırt vuruşlarına geçin .
- Bu hareketleri bebeğiniz kendinde olduğu sürece devam edin.
- **112'yi arayın.**

Çocuğunuz yabancı cisim ile boğulursa-3

1 yaşından b¼y¼k bir çocuk ise;

- Asla parmağınızı çocuğun ağzına sokarak yuttuğunu çıkartmaya çalışmayın.
- Heimlich manevrasını uygulayın: Çocuğunuzu arkadan belinden kavrayıp, g¼ę¼s kafesini sıkıştırıp diyaframı yukarı iterek, aniden alt solunum yollarındaki basıncı yukarı g¼nderip yabancı cisimi dışarı çıkarmalısınız.
- **112'yi arayın.**
- Bu hareketler m¼mk¼nse bilen bir kişi tarafından yapılmalıdır.





Yanıklar

- Tüm yanık olgularınının %70'i ilk 6 yaş içinde olmaktadır.
- Yanıklar çeşitli şekillerde oluşabilmektedir:
 - ✓ Isı yanıkları
 - Yaş ısı (buhar, her türlü kaynayan sıvı -su, yağ)
 - Kuru ısı (sıcak metaller, ütü, alev, güneş)
 - ✓ Elektrik yanıkları
 - ✓ Kimyasal yanıklar

Yanık olguları



Evlerinin bahçesinde bulunan tandırda ekmek yaptıktan sonra ekmekleri eve götüren annesinin tandırın başında olmamasını fırsat bilen 4 yaşındaki MÇ tandır etrafında oynarken dengesini kaybederek yanan tandırın içine düştü.

Mersin`in Tarsus İlçesinde düę¼n için kuru fasulye pişirilen kazana düşen küçük çocuk, yanarak can verdi.

Şırnak`ta sıcak s¼t kazanına düşen bir çocuk yanarak hayatını kaybetti .

Yanıklardan korunma-1

- Yemek yaparken tencere tutacakları ters tarafta durmalıdır.
- Yemek yaparken bebek ve çocuğunuzu kucağınızda taşımamalısınız.
- Mutfakta elinizde sıcak bir şey varken y¼r¼mek zorunda olduğunuzda çocuğunuzun nerede olduğunu mutlaka g¼r¼n; ona takılmayın.
- Kucağınızda ocuğunuz varken sıcak iecek (ay, kahve, çorba vb) taşımayın ve içmeyin.
- Masa ¼rt¼s¼ kullanmayın; çocuğunuz onu çekip ¼zerine sıcak yiyecekleri d¼kebilir.
- Yerde yemek yiyorsanız tencere ve çaydanlık gibi sıcak yiyecek-içecekleri sofraya getirmeyin.

Yanıklardan korunma-2

- Soba, ısıtıcı veya şömineyi, çocuğunuzun ona erişimini engelleyecek biçimde güvenlik altına almalısınız.
- Bebeğin banyo suyunun sıcaklığını her seferinde dirseğinizle kontrol edin; önce soğuk suyu açıp, sonra sıcak su ile ılıştırın.
- Bebeği banyoda ve mutfakta bir an bile yalnız bırakmayın.
- Kibrit ve çakmağı çocuğun ulaşamayacağı şekilde saklayın.
- Bebeğinizin süt şişşelerini mikrodalga fırında ısıtmayın; süt düzensiz ısınır ve bebeğinizin ağzı haşlanabilir.

Yanıklardan korunma-3

- Isınan ampuller kumaşları yakarak yangına neden olabileceğinden, gece lambaları kumaş ve perdelerle dokunacak mesafede olmamalıdır.
- M¼mk¼nse bebeğin yatak odasına duman detekt¼r¼ (gaz alarmı vb) koyun.
- Tost makinesi, mikser gibi elektrikli aletleri fişten çıkararak saklayın.
- Çocuk korumalı prizler veya kapaklı prizleri tercih edin.
- Evlere mutlaka kaçak akım koruma r¼leleri ilave edin.
- Mutfakta yangın s¼nd¼r¼c¼ bulundurulmalı, b¼y¼kler ve b¼y¼k çocuklar nasıl kullanılacağını öğrenmelidir.

Yanıklardan korunma-3

- Piller ağza alınması durumunda yanıklarına sebep olabileceğinden bebek ve çocukların ulaşamayacağı yerde tutulmalıdır.
- Bebekler mama sandalyesinden uzanıp sıcak iğeceklerle ulaşabilir; uzanabilecekleri mesafede sıcak yiyecek ve iğecek bırakılmamalıdır.
- Bebeğiniz için buhar yapmanız gerektiğinde soğuk buhar yapan bir cihazı tercih edin, yanık riskine karşı sıcak buhar makinesi kullanmayın.
- Tehlikeli temizlik, otomotiv ve bahęe kimyasallarını mutlaka kilitli dolaplarda saklamalısınız!

Isı yanıklarında ilk yardım

Yapılması gerekenler

- Yanan bölgede giysi varsa soyun ya da keserek çıkartın
- Yanan kısmı ağrı duruncaya kadar en az 10 dakika soğutun:
 - Yanık olan yeri musluğun altına tutun
 - Soğuk suya daldırın
 - Soğuk bez koyun
- Şişme başlamadan önce yüzük, bilezik, saat gibi takıları çıkarın
- Yanık yeri temiz kuru bir bezle örtün
- Yanık yerini kalp seviyesinin üzerine kaldırın
- Yanık avuç içinden büyükse doktora başvurun

Yapılmaması gerekenler:

- Yaraya hiçbir şey sürmeyin (yoğurt, merhem, salça, yanık tozu, diş macunu vb)
- Yaraya pamuk koymayın
- Yaraya dokunmayın
- Oluşan kabarcıkları patlatmayın
- Deriyi soymayın
- Yara üzerine direkt buz koymayın



Kimyasal yanıklarda ilk yardım

- Akan suyla kimyasal madde bulaşan yeri
 - ✓ Hafifçe akan bir suyla en az 20 dakika yıkayın
 - ✓ Sert basınçlı akan sudan kaçının
 - ✓ Yıkama sırasında kimyasal bulaşan elbiseyi ve takıları çıkarın
- **112'yi arayın**
- Göze bulaşmışsa gözü aşağı doğru yıkayın.

Elektrik yanıklarında ilk yardım

- Elektriği kesin,
- Nefes alıp almadığını,
nabzını kontrol edin,
- Gerekmiyorsa yerinden
kımıldatmayın,
- **112'yi arayın.**



Kesiler

- Evde en çok yaşanan yaralanmalarından biri de kesiler/kesiklerdir.
- Genel olarak jilet, bıçak, makas, balta, çivi gibi kesici ve delici aletlerin v¼cudu ¼rten deri ¼zerinde yol açtığı hasarlardır.



Kesilerden korunma-1

- Makas, bıçak, çatal ve diğer kesici aletleri kilitli bir çekmecede tutun.
- Cam eşya bardaklar ve kapları yüksek bir dolapta saklayın.
- Keskin kenarları olan aletleri (blender, öğ¼t¼c¼ vb) kilit altında tutun.



Kesilerden korunma-2

- Banyoda jilet ve kesici başka aletler varsa bunlar kilit altında tutulmalıdır.
- Masa ve sehparın kenar ve k¼řeleri yaralanmayı ¼nleyecek şekilde kaplanmalıdır.
- Cam sehpa, alçak cam kapı gibi kırılma ve kırık camın kesme riski olan yerlerde cam kırıldığında dağılmasına engel olacak şekilde yapışkan film tabakası ile kaplanmalıdır.
- Bu filmler oto camcılarında ve oto aksesuarı satan d¼kkânlarda bulunabilir.



Kesilerde ilk yardım-1

- Kesilen yeri temiz bir suyla bolca yıkayın ve kesik yerde her hangi bir yabancı madde varsa suyla temizleyin.
- Temizlerken sabun da kullanılabilir.
- Kesilen yer kanıyorsa kanayan yere temiz bir bez veya kağıt havlu kullanarak tampon yapın, kan durana kadar elinizi kaldırmadan baskı uygulayın.
- Kan durduktan sonra eğer kesik küçükse ve derin değilse kesik yeri kapatmadan öyle kendi kendine iyileşmesini bekleyin.



Kesilerde ilk yardım-2

- Yara derin ve enfeksiyon riski var ise;
 - ✓ yaranın bir süre bandajlı durması daha iyi olur,
 - ✓ steril gazlı bez veya sargı bezi ile sarılmalıdır.
- Pamuk kullanılmamalı
- En yakın sağlık kuruluşuna götürülmelidir.

Acil bir durumla karşı karşıya olduğunuzun göstergeleri;

Alışılmadık sesler

- Ağlama, çığlık, inleme, kırılma sesi, imdat çağırısı

Alışılmadık görüntüler

- Devrilmiş tencere, cam kırıkları, kapağı açık dolaplar, duman, dök¼lm¼ş ilaçlar, vb.

Tuhaf kokular

- Yanık kokusu, kablo-plastik kokusu, gaz kokusu

Garip davranışlar

- Aşırı uyuklama, uyandıramama, anlaşılmaz mırıltılar, sersemlik hali, deride soluklaşma, kızarma, morarma



Unutmayın!

- Ev; çocukların yaşam alanıdır ve onlar için keşfedecek çok şeyin olduğu bir yerdir.
- Çocukların yaralanmasını önlemek büyüklerin görevidir.
- Bütün riskler yok edilemez, ama güvenli bir ortam oluşturularak en az düzeye getirilebilir.
- Çocuğa bakan kişi bütün dikkatini çocuğa vermeli; çocuk uyuyana kadar başka herhangi bir işle ilgilenmemelidir.
- Gözlem altında tutma çocuğun evde veya dışarıda güvende olmasının en önemli şartlarından biridir.



Çocukları yaralanmalardan korumak için:

Farkında
olun!

Gözleyin!

Hazırlıklı
olun!



TEŞEKKÜRLER

<https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/cocukergen-anasayfa>